

Når omsorg er den bedste medicin

Når omsorg er den bedste medicin, er titlen på en bog, sygeplejerske og plejehjemsleder May Bjerre Eiby har skrevet, og netop det med omsorg, er noget, der optager May Bjerre Eiby så meget, at hun oprettede et plejehjem for demente i Nordsjælland, Dagmarsminde.

Startskuddet kom, da May Bjerre Eiby's far selv blev ramt af demens, og hun kunne se, at han ikke trivedes på det hjem, hvor han kom til at bo.

May Bjerre Eibys teori er, at man skal lære det enkelte menneske at kende, før man kan give det tilbud, og at omsorg er samvær og ikke, at det enkelte menneske sidder alene på sin egen stue.

Ud over at have startet plejehjemmet og skrevet en bog, tager May Bjerre Eiby ud og holder foredrag. Hun er kendt som en meget spændende og

engageret foredragsholder, og hun gæster støtteforeningens årsmøde,

som du kan se andet sted på siden. Alle er velkomne til foredraget.

Generalforsamling

I henhold til vedtægterne indkaldes der til den årlige generalforsamling i Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland på Esbjerg Bibliotek, Nørregade 19, 6700 Esbjerg, **onsdag, den 6. maj 2020 kl. 19.00**, efter foredraget med May Bjerre Eiby: "Når omsorg er den bedste medicin"

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse
4. Behandling af indkomne forslag
5. Forslag til budget, herunder fastsættelse af kontingent
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen
 - Frede Dalum (villig til genvalg)
 - Christian Bendixen (villig til genvalg)
 - Marianne S. Pedersen (villig til genvalg)
 - Lis Røy (villig til genvalg)
7. Valg af suppleanter til bestyrelsen
 - Hans Jørgensen (villig til genvalg)
 - Kirsten Schmidt (ønsker ikke genvalg)
8. Valg af revisor og eventuelt en suppleant for samme
9. Eventuelt

På bestyrelsens vegne *Preben Rudiengaard, formand*

Forårsmøde

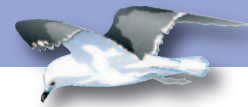
Onsdag, den 6. maj 2020 kl. 19.00
Esbjerg Hovedbibliotek,
Nørregade 19, 6700 Esbjerg

Alle er velkomne.

Entre: 100,- kr. pr. person
Beløbet betales ved indgangen.

Kontant eller MobilePay.

*Overskuddet går til
Støtteforeningens projekter på
Hospice Sydvestjylland.*

Det etiske og det tværfaglige har stor betydning på hospice

Det etiske i bredeste forstand og det tværfaglige er noget af det, sygeplejerske Elin Forum lægger meget stor vægt på, når hun taler om sin arbejdsplads gennem 13 år, Sydvestjysk Hospice i Esbjerg.

Elin Forum har været med lige fra starten af hospice. Hun var en del af det personale, der mødte ind en måned før hospice åbnede for at gøre alt det praktiske arbejde omkring indretningen. Og hun var de første otte år en del af ledelsesteamet med ansvar for personaleplanlægning.

Om årsagen til, at hun kom på hospice, fortæller Elin Forum selv, at hun altid har interesseret sig for det palliative. Således har hun sammen med overlæge Bo Bøggild udarbejdet et skrift om emnet.

Selv siger Elin Forum, at det betyder meget for den ånd, der er på hospice, at dele af personalet var med i alle de praktiske gøremål omkring starten lige til det, at lægge tingene på plads i skabe og skuffer.

- Og vi gør meget for at bringe det videre, når der kommer nye ansættelser, siger Elin, der også peger på det tværfaglige samarbejde som meget betydende.

- Vi er et lille sted, hvor alle kender hinanden, og hvor alle hjælper hinanden. Det, at vi virkelig arbejder tværfagligt,

gør, at 2 + 2 bliver mere end fire, for alle hjælper hinanden til gavn for patienterne og de pårørende. Huset fungerer kun ved, at alle hjælper til, siger Elin Forum.

Elin Forum lægger også meget vægt på, at æstetikken gælder på alle områder.

- På en hospitalsafdeling er forholdene anderledes uden det skal opfattes kritisk. Her kan der godt stå en kørestol på gangen eller på en stue. Hos os placerer vi den eksempelvis i badeværelset, når den ikke er i brug. Vi har også "sug og ilt" i væggen, men de udtag gemmer vi så vidt muligt bag en lænestol eller lignende, så det ikke får sygehuspræget. Der må gerne ligge en bog på et bord, men der skal være ryddeligt, forklarer Elin Forum.

Som et eksempel på, hvordan det tværfaglige arbejde kan fungere, nævner Elin Forum.

- Sengevask, det som patient at blive vasket i sengen, er ikke altid lige sjovt, og det kan være ubehageligt for patienten. I et sådant tilfælde fik jeg hjælp af vores musikpædagog, der spillede,

mens jeg vaskede patienten. Det var tydeligt, at det hjalp patienten meget, og jeg troede, at jeg skulle afpasse mine bevægelser til musikken, men det var omvendt. Det var musikpædagogen, der afpassede musikken til mine bevægelser, og det var fantastisk.

Elin Forum nævner også, at det tværfaglige kommer frem i f.eks. de fælles møder, der holdes, for det, sygeplejersken måske ikke observerer, ser psykologen eller præsten måske, og derfor må de ansatte gerne være lidt forskellige også fordi vi hele tiden skal kunne se den enkelte patients og de pårørendes behov. For der er stor forskel på de mennesker, der kommer i huset, siger Elin Forum, der også peger på, at der hele tiden skal arbejdes med det tværfaglige som en kernopgave.

- Er det ikke svært kun at arbejde med dødsyge mennesker. På et somatisk sygehus ser man patienter blive raske?

- Rent faktisk er det omkring hver 4. patient, der udskrives fra hospice, men som regel ser vi de fleste af dem igen. - Når patienter kommer ind hos os, gør vi følgeskab i processen, og nogle gange kommer døden også som en lettelse, at et svært sygdomsforløb får en ende.

- Men det kommer da også tæt på, og det gør ikke noget, at vi tuder lidt. Vi er professionelle, men vi er også mennesker.

- Vi får supervision, så vi ikke bærer på for mange ting. Her kommer det tværfaglige igen ind, så vi får snakket om andre ting. Vi holder møder med hinanden om, hvordan vi tackler tingene, og vi sparrer med hinanden.

- Der er altid fem til seks på en dagvagt, og om natten er der mindst to på vagt, så vi har altid nogen at sparre med, forklarer Elin Forum.

Livet er for de levende

I dyb respekt for og i kærlig erindring om sin elskede afdøde hustru, Karen, har Torkil Michelsen, Esbjerg, skænket et flot fotografi til Sydvestjysk Hospice i Esbjerg, hvor Karen døde den 27. august sidste år.

Karen, der selv var sygeplejerske og afdelingssygeplejerske både på Sydvestjysk Sygehus og senere i Fourfeldt, var selv klar over, hvor det bar hen, og i dag sidder Torkil tilbage med savnet og mindet om en elsket hustru, med hvem han i knapt 50 år levede et passioneret og harmonisk ægteskab i gensidig respekt.

At det blev et fotografi, Torkil Michelsen skænkede hospice med håbet om, at personalet vil tænke lidt på Karen, nå de ser billedet, hænger sammen med, at Torkil er en passioneret fotograf. Han har ved adskillige lejligheder repræsenteret Danmark i udenlandske konkurrencer gennem Selskabet for Dansk Fotografi. Og det er gennem årene blevet til adskillige flotte, internationale og danske præmier.

Billedet, hospice har fået, er af en due, der flyver over et platantræs grene, og billedet er fotograferet i Frankrig.

Torkil Michelsen har lavet et meget smukt og stærkt skrift. Et "bagkatalog", som han med egne ord kalder det. Det er klæbet fast på billedets bagside, og det er en hilsen til og om Karen med historikken omkring kræftforløbet og en tak for den behandling, parret fik i tiden på Hospice, der varede fra først i august til dødsfaldet.

Ægteparret fik den ultimative besked om Karens sygdom den 13. maj, og hun blev indlagt på Sydvestjysk Sygehus i en periode, hvorefter hun var i hjemmet nogle dage inden indlæggelsen på Hospice først i august.

- Før man kender til sygdom, er døden et begreb, man udtaler sig om uden at tænke over det. Når man selv bliver en del af den oplevelse, finder man ud af, at døden har et hæsligt ansigt, siger

Torkil Michelsen, da vi en tilfældig eftermiddag mødes i det, der for kort tid siden var hans og Karens hyggelige og smukke hjem, men hvor Torkil nu er ladt alene tilbage.

Her fortæller han om savnet og det at mangle en at dele dagens oplevelser og hændelser med.

- Vi var begge meget passioneret omkring vores samvær, og jeg finder i dag tryghed i, at jeg ikke skal bebrejde mig selv, at der var ting, jeg ikke fik gjort eller sagt. Det betyder utroligt meget.

- Vi havde aftalt det praktiske omkring bisættelsen så som sten, hvilken præst, der skulle forrette bisættelsen o.s.v., og det kunne vi gøre, fordi vi begge var meget trygge ved hinanden i vores måde at være sammen på.

Han peger samtidig på, at både Esbjerg Kommune og hospice har nogle fantastiske tilbud om hjælp.

- De inddrager virkelig de pårørende, og både ægtefæller og børn får tilbud om psykologhjælp.

Om årsagen til, at Karen kom på hospice, fortæller Torkil: - Hun havde før

sygdommen flere gange spurgt, om jeg ikke ville ind og se det. Men det ville jeg ikke. Jeg følte nok, det var for grænseoverskridende. Men vi var medlemmer af støtteforeningen.

- En dag, da Karen var blevet syg, kom nyhedsbrevet fra støtteforeningen, og det gav os en anledning til at få talt om det. Vi var begge klare over, at hospice er et godt sted at ende sine dage, fortæller Torkil Michelsen, der mindes noget af det sidste, Karen sagde til ham: Livet er for de levende.

- Det synes jeg er en fantastisk kærlighedserklæring, slutter Torkil.

MobilePay

Giv en gave via MobilePay
nummer 70 09 84

Hvis du ønsker fradrag for din gave, skal du i tekst feltet skrive dit cpr-nummer.

Foråret 2020

Vi hører ofte i denne tid, at verden er helt af lave. Det er, så vidt vi ved første gang, der er en Corona virus i omløb, som vi ikke ved hvordan vil arte sig på lang sigt. Vi håber, der snart vil kunne findes en vaccine, der overvinder den.

Så er vejret helt anderledes, end det plejer. Australien var ved at brænde op, og nu er de ved at drukne i vand, og herhjemme er der hverken sne eller frost, men masser af regn.

Bare rolig, det skal nok komme, foråret. Da jeg kom til Vestjylland i 1975, kom den første sne- det var mest hagel- den 15. marts. Markerne sejlede i vand, og sneen kom alligevel, ikke i store mængder, men nok til, at landmændene kom meget sent i gang med forårsarbejdet. Sommeren blev den varmeste og tørreste nogensinde. Kartoflerne groede 2. gang, mens de var i jorden, det gjorde de også året efter, da det også var tørt. Så faldt det hele på plads igen med vinter, forår, sommer, efterår.

Allerede nu er erantis, vintergækker, krokus og påskeliljer ved at vokse op og farve det spæde forår, og græsset trænger til at blive slået. Der kommer sikkert en forårspause, men så går det løs igen, og det hurtigt, for solen brænder ikke ud med det første.

Fuglene er begyndt at synge og snart bygger de reder, ruger ud og begge slider for at mætte de sultne små. Dyrene vil snart få unger, kører kælder, søer farer, får lemmer og heste foler. De passer alle på deres unger, hvis de har mulighed for det. Selv blev jeg, tre år gammel, sparket af en jysk hest, der lige havde fået føl. Det var tæt på! I dyreriget er der stor omsorg for de små. De gamle falder væk, men de har givet livet videre.

For mennesker er ord og begreber som omhu og omsorg centrale realiteter. Omhu for ting og sager og traditioner værnes der om med ildhu og påpasselighed.

Omsorgen gælder mennesker i alle livets aldre. Vi var på besøg hos et par unge forældre, der havde fået barn nr. 2. Moderen ammede barnet, nu 10

mdr. gammelt, og det første barn havde glæde af mors mælk, til det var 2 år. Det var berigende at se, hvor harmoniske børn og forældre var. Gid det må være ved, for de unge familier pisker af sted – det gjorde vi andre også, men vi havde ikke råd til nær så meget, så derfor var vi mere hjemme hos børnene.

Det er svært at blive gammel” der er så meget, jeg skal sige farvel til”, sagde en mand til mig. Ude på landet var der førhen ofte en aftægtslejlighed, som de gamle flyttede ind. Sønnen eller datteren fik så gården billigere, for de gamle aftægtskontrakter var meget omfattende med mad og befordring (køres til kirke hver anden søndag) tøj og tørv til opvarmning, vask og alt, hvad tænkes kunne. Det hele blev, når det blev nødvendigt, understøttet med besøg af hjemmesygeplejersken og lægen, der bare kiggede ind. Men det krævede meget af konen i huset, men hun var der jo altid – dengang.

Nu om dage arbejder begge, oftest ude med planlagte arbejdstider, og muligheden for at bo hos de unge findes meget sjældent. Alle, der er oppe i årene, slider hårdt for at ældes med ynde og ”holder” længere ud i eget hjem, hvilket bevirker, at de er svagere, når de skal flytte til sidste bolig. Det betyder, at der så bliver mere behov for hjælp, støtte og pleje for flere mennesker end før. Men vi vil dette liv og holder os i gang. Vi mænd vil helst dø med arbejdsbukserne på. Pigerne vil gerne have tid til at runde af og få sagt farvel til alle de kære. Men omsorg er nødvendigt for et godt liv, også når kræfterne tager af. Ingen tvivler derom, og alle har en mening, hvordan

de gerne vil leve deres sidste tid. Dog er sygdom og svaghed noget, der sikkert vil ramme os alle, forskelligt, ja, og i sidste ende vil døden komme og gøre ende på nød og afmagt. Men den sidste tid skal lindres, så livet klinger ud på den bedste måde. Det offentlige gør en stor indsats for at være der, hvor nøden og behovet er. Meget tid og mange kræfter bruges på at planlægge og videreudvikle hjælpen for de gamle og svage, så livet ikke bliver helt af lave, uanset regeringens farve og alle udefra kommende begivenheder. Og til sidst.

Til støtteforeningens generalforsamling skal vi høre et foredrag af plejehjemsleder May Bjerre Ejby fra Græsted, der har skrevet bogen om sit eget plejehjem, hvor de gamles fane holdes højt, og omsorgen har fundet nye vinkler og udtryk. Bogen hedder: NÅR OMSORG ER DEN BEDSTE MEDICIN. Hun har for kort tid siden været i Ældresagen i Esbjerg. Hun fik loftet til at løfte sig, så det lyder godt. Kom og vær med og glæd jer til en stor, varm og sikkert inspirerende oplevelse. Med ønsket om et godt forår.

Frede Dalum

Støtteforeningens nyhedsbrev

Nyhedsbrevet udgives af Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland, Kirkegade 70, 6700 Esbjerg.

Nyhedsbrevet udsendes 2-4 gange årligt.

Redaktion: Frede Dalum
Hans Jørgensen
Tom Arnt Thorup
Michaela Lydixsen
Marianne S. Pedersen